

CHU QUANG TRÚ

Mỹ Thuật Lý Trần

MỸ THUẬT PHẬT GIÁO

* S K V 0 1 7 7 6 9 *

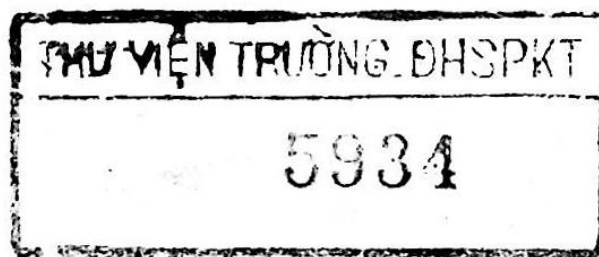

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT

CHU QUANG TRÚ

MỸ THUẬT LÝ-TRẦN
MỸ THUẬT PHẬT GIÁO

(GIẢI THƯỞNG 1998 HỘI VNDGVN)

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT - 2001

LỜI TỰA

Sách **MỸ THUẬT LÝ TRẦN - MỸ THUẬT PHẬT GIÁO** xuất bản lần đầu năm 1998, các ảnh đều in đen trắng kèm ngay vào các trang chữ. Trong hoàn cảnh ấy, đây là một cố gắng lớn của Nhà xuất bản Thuận Hoá ở Huế, chỉ một thời gian ngắn, sách đã không còn trên thị trường.

Mấy năm gần đây, trong sự đổi mới mạnh mẽ của đất nước, đời sống văn hóa xã hội khởi sắc rõ rệt, nhân dân đòi hỏi nhiều sách nghiên cứu về văn hóa truyền thống được in đẹp với ảnh màu, để làm cơ sở cho việc xây dựng một nền văn hóa mới tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc. Trong khi đó, với sự phát triển của khoa học, một số di tích và di vật được phát hiện thêm, và việc nghiên cứu cũng cho những thành tựu mới. Đầu năm 2001, tập **SÁNG GIÁ CHÙA XUA** được xem là **MỸ THUẬT PHẬT GIÁO** tập 2 ra đời đã lấy đi ở cuốn trước gần 40 trang không thuộc thời Lý - Trần, nhưng những nghiên cứu mới lại bổ sung gần 200 trang mỹ thuật Phật giáo thuộc thời Lý - Trần, để lần xuất bản này nâng lên hơn 700 trang. Như vậy tái bản nhưng đã thay mới gần 1/3 lại thêm nhiều ảnh minh họa được in màu trên giấy tốt. Với 2 tập sách trên, chúng ta có một cái nhìn tương đối đầy đủ về **Mỹ thuật Phật giáo Việt Nam**.

Mấy năm cuối của thế kỷ XX, trong việc cải cách hành chính, Nhà nước nước CHXHCN Việt Nam đã cho tách một

số đơn vị hành chính, nhiều tỉnh và huyện được tái lập. Vì thế nhiều địa danh thuộc lần xuất bản đầu đã không còn thích hợp nữa, đòi hỏi phải được cập nhật để bạn đọc tiện theo dõi.

Để phục vụ đông đảo nhân dân trong nước và bạn bè quốc tế muốn tìm hiểu văn hóa truyền thống Việt Nam, ngoài hơn 700 trang tiếng Việt, chúng tôi tóm tắt nội dung chính của sách với sự chỉ dẫn thông tin bằng tiếng Anh trong chừng 30 trang nữa. Như thế tiện phục vụ rộng rãi hơn.

Với những thay đổi trên, Hoà thượng **THÍCH MÃN GIÁC** và Hoà thượng **THÍCH MINH THÔNG** (Cộng đồng Phật giáo Á châu tại Hoa Kỳ) đã tài trợ việc in ấn cho lần xuất bản này để Tủ sách **Văn Hoá Phật Giáo** ngày thêm phong phú. Tác giả xin chân thành cảm ơn.

Mục lục

	Trang
Lời tựa	11
Lời thưa	13
Mở đầu: XÃ HỘI QUÂN CHỦ PHẬT GIÁO LÝ - TRẦN	17
Phần I: MỸ THUẬT PHẬT GIÁO THỜI LÝ - TRẦN	35
1. Nghệ thuật tạo hình dân tộc giai đoạn đầu thời kỳ quân chủ tự chủ.	37
2. Mỹ thuật Phật giáo là tiêu biểu của mỹ thuật dân tộc thời Lý và Trần.*	53
3. Mỹ thuật thời Lý.	74
4. Mỹ thuật thời Trần.	91
5. Mỹ thuật Việt Nam buổi giao thời Trần - Hồ cuối thế kỷ XIV.	119
6. Kiến trúc ngôi chùa trong lịch sử Việt Nam.	137
7. Ngôi chùa trong kiến trúc thời Lý.	147
8. Tháp thời Lý - Những kiến trúc cao tầng đầu tiên của dân tộc ta.	165
9. Vài đặc điểm tháp chùa thời Trần.	174
10. Điêu khắc Phật giáo thời Lý.	185
11. Chạm khắc trang trí Phật giáo thời Lý.	200
12. Điêu khắc chùa Thái Lạc.	216
13. Sự chuyển biến từ mỹ thuật Lý sang mỹ thuật Trần.	226
14. Bê đá hoa sen hình hộp thời Trần.	248
15. Qua hiện vật mỹ thuật, tìm hiểu yếu tố tiểu thừa trong Phật giáo Việt nam (thời Lý - Trần)	280
16. Con rồng trong nghệ thuật Việt Nam	296
17. Rồng Thăng Long - rồng Đại Việt	320
18. Đôi nét về mỹ thuật Lý - Trần ở Hà Nội	328
19. Mỹ thuật Lý trong quan hệ với mỹ thuật Đông Nam Á.	344
20. Thử tìm hiểu sự hình thành và phát triển bước đầu của nền hội họa Việt Nam	357

Phần II: THÀNH TỰU MỸ THUẬT Ở MỘT SỐ NGÔI CHÙA	373
TIÊU BIỂU	
1. Những ngôi chùa gắn với nhân vật Lý Công Uẩn và sự ra đời của vương triều Lý.	375
2. Phật giáo với sáng tạo nghệ thuật ở chùa Phật Tích.	402
3. Trông về chùa Dạm.	422
4. Chùa Dâu - Một trung tâm Phật giáo thời cổ.	449
5. Chùa Phổ Minh	475
6. Chùa Bối Khê - Một kiến trúc lớn và sống động.	508
7. Chùa Che - Di sản sáng giá xuyên suốt các thời Trần - Mạc - Lê - Nguyễn.	519
8. Chùa Vĩnh Nghiêm đất phát tích dòng thiền Trúc Lâm.	551
9. Trở lại niên đại của dãy tượng 10 con thú ở chùa Phật Tích.	558
10. Thêm hai pho tượng Phật thời Lý.	565
11. Tháp Bình Sơn - Nghệ thuật và niên đại.	569
PHỤ LỤC:	581
1. Bia và văn bia chùa Việt Nam.	583
2. Chuông đồng chùa Việt và văn chuông đồng các thời.	642
Tóm tắt bằng tiếng Anh:	701
THE VIETNAMESE - ARTS IN LY-TRAN TIME, A BUDDHIST ART	703
Vài nét về tác giả.	739

CHU QUANG TRÚ

Mỹ Thuật Lý Trần

MỸ THUẬT PHẬT GIÁO

NHÀ SÁCH
30 HÀN THUYỀN
QUẬN HAI BÀ TRUNG - HÀ NỘI
ĐT: (04). 8 246272

GIÁ: 95.000E